

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/332/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414202763
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414202763.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej, členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Ladislava Mejstříka, v právnej veci navrhovateľa U. P., nar. XX. X. XXXX, bytom N. - X. XXX proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Košice, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenému MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Zámocké schody 2/ A, IČO: 36 861 545, v konaní o vyplatenie poistného plnenia vo výške 2.983,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 4C/20/2014-176 zo dňa 15. januára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, ako odvolaním účastníkov nenapadnutom, p o n e c h á v a nedotknutý.

V ostatnej časti rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi poistnú sumu pred zdanením vo výške 2 836,39 eur spolu s úrokom z omeškania 8,15 % ročne od 15. 7. 2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V ostatnej časti návrh zamietol. Navrhovateľovi trovy konania nepriznal. Uložil odporcovi zaplatiť na účet Okresného súdu Dolný Kubín súdny poplatok z návrhu vo výške 171,50 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Za nesporné považoval, že medzi právnym predchodcom odporcu a navrhovateľom došlo 10. 6. 1998 k uzatvoreniu poistnej zmluvy pod č. 50343 00446, na základe ktorej bolo dohodnuté poistné mesačne vo výške 1 064,- Sk so začiatkom poistenia 6. 6. 1998 a koncom poistenia 6. 6. 2013. Poistenie sa dojednálo na 15 rokov a doba platenia poistného na 10 rokov. Pre prípad smrti bola dojednaná výška poistnej sumy 150 000,- Sk a pre prípad dožitia 227 000,- Sk. Podľa platobnej histórie predloženej odporcom dojednané poistné vo výške 1 064,- Sk platil navrhovateľ pravidelne od 6. 6. 1998 do 6. 6. 2007. Dňa 1. 6. 2007 Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid, a.s. adresovala navrhovateľovi list, v ktorom mu oznámila, že mu priznala znížené mesačné poistné na sumu 1 024,- Sk s tým, že sa jedná o darček od poisťovne. Zároveň bol ubezpečený, že dohodnuté poistné sumy sa ku dňu zníženia poistného nemenia. Požiadala ho o zaslanie pripojeného tlačiva o znížení poistného, ktoré bolo doručené poisťovni 2. 7. 2007 a tento deň bola zároveň aj vykonaná úhrada poistného vo výške 1 024,- Sk. V zmysle poistnej zmluvy mal posledné poistné uhradiť navrhovateľ 6. 6. 2008, čo aj vykonal. Následne však ešte vykonával úhrady do 2. 3. 2009. Z prehľadu splátok platieb je zrejmé, že navrhovateľ pravidelnými mesačnými platbami

uhrádzal dohodnuté poistné v zmysle poistnej zmluvy. Po zániku, teda po ukončení dohodnutého poistného obdobia 6. 6. 2013, navrhovateľ, keďže sa dožil tohto dňa, automaticky očakával, že bude mu vyplatené dohodnuté poistné vo výške 227 000,- Sk, čo je 7 535,- eur. Poisťovňa mu však uvedenú sumu nevyplatila, vyplatila mu len 4 551,34 eur, argumentujúc tým, že došlo k redukcii poistného na základe toho, že navrhovateľ neuhrádzal poistné v dohodnutej výške pravidelne a keďže pristúpil k všeobecným poistným podmienkam z 21. 5. 2007, následne došlo aj k uplatneniu čl. IX týchto poistných podmienok. S argumentáciou odporcu sa okresný súd nestotožnil, nakoľko poistná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, vzťahujú sa na ňu všetky dôsledky ochrany spotrebiteľa a už i z toho titulu, že k plneniu zmluvy síce uzavretej v roku 1998 malo dôjsť až v roku 2013, v pôvodných poistných podmienkach čl. XVI sa uvádza, že z poistenia pre prípad smrti alebo dožitia je poisťovňa povinná vyplatiť dojednanú poistnú sumu, ak poistený zomrie v dobe trvania poistenia alebo ak sa dožije dňa dojednaného v poistnej zmluve. Dôsledky neplatenia poistného sú uvedené v čl. IX týchto všeobecných poistných podmienok, a to v odseku 1, 2 s tým, že ak nebolo poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné zaplatené v plnej výške, zanikne poistenie uplynutím lehoty stanovenej Občianskym zákonníkom. Ak nebolo poistné za ďalšie poistné obdobie zaplatené v plnej výške v lehote ustanovenej Občianskym zákonníkom, uplynutím tejto lehoty

a) rezervotvorné poistenie s bežným poistným, ak bolo zaplatené poistné aspoň za prvý rok poistenia, sa zmení na poistenie so zníženou poistnou sumou (redukcia poistnej sumy) so zníženým dôchodkom (redukcia dôchodku) alebo so skrátenou poistnou dobou (redukcia poistnej doby), a to bez povinnosti platiť ďalšie poistné

b) rezervotvorné poistné s bežným poistením, ak nebolo poistné zaplatené za prvý rok poistenia, rizikové poistenie zaniká bez náhrady,

nakoľko odporca žiadnym dôkazom nepreukázal, že by sa poukazované ustanovenie VPP malo vzťahovať na navrhovateľa a ani naplnenie ust. § 801 OZ platného v čase uzatvorenia poistnej zmluvy, ani do zániku poistného vzťahu 6. 6. 2013. V zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ okresný súd právny úkon pristúpenia k všeobecným poistným podmienkam odporcu zo dňa 21. 5. 2007 zo strany navrhovateľa považoval za úkon, ktorý nebol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne a v neposlednom rade z jeho vôle, nakoľko pristúpenie k poistným podmienkam zo dňa 21. 5. 2007 sa malo udiť podpisom navrhovateľa na žiadosti o GSM balík PČSP Rapid zo dňa 1. 6. 2008 (č.l. 51), kde je uvedené zvýrazneným písmom v rámečku, že navrhovateľ žiada o zaslanie GSM balíka PČSP Rapid, ktorý okrem služieb Rapid GSM servis a poistných služieb obsahuje bezplatne zaslaný mobilný telefón zn. Nokia 1650. Pod týmto rámečkom drobným písmom, v ktorej je zvýraznená iba časť, že navrhovateľovi vzniká nárok na mobilný telefón bezplatne, je tiež uvedené, že poisťník v celom rozsahu pristupuje k poistným podmienkam zo dňa 21. 5. 2007 v znení zmien a dodatkov, s ktorými sa mal oboznámiť cez internetovú stránku www.pcsp.sk <<http://www.pcsp.sk>>, pričom pristúpenie k týmto poistným podmienkam je neodvolateľné. Z uvedenej žiadosti okresný súd považoval za zrejmé, že prvotným záujmom navrhovateľa v tomto prípade bol balík GSM PČSP Rapid, ako aj mobilný telefón značky Nokia 1650, nakoľko takto bola žiadosť i označená. V hlavičke žiadosti nikde nie je uvedené, že jej súčasťou je aj pristúpenie k všeobecným poistným podmienkam zo dňa 21. 5. 2007, ktoré bolo len vsunuté pod prvotnú ponuku mobilného telefónu. Z poznámky, že mobilný telefón bude poskytnutý len do vyčerpania zásob, možno ustáliť, že úmyslom poisťovne nebolo poskytnúť bezplatne telefón značky Nokia 1650 všetkým svojim klientom, ale prvoradým záujmom bolo získať podpis od klientov ohľadne pristúpenia k novým všeobecným poistným podmienkam. Súd vyhodnotil takéto konanie ako nekalú obchodnú prax poisťovne a úkon, ktorým pristúpil navrhovateľ k všeobecným poistným podmienkam zo dňa 21. 5. 2007, za neplatný, a teda v žiadnom prípade ho nezaväzujúci. Vychádzajúc z obsahu zmluvy zo dňa 10. 6. 1998 a z obsahu všeobecných poistných podmienok k zmluve sa vzťahujúcich, súd dospel k záveru, že listinnými dôkazmi zo strany samotného odporcu bolo preukázané, že si navrhovateľ plnil všetky povinnosti vyplývajúce mu z uzavretej zmluvy, a preto mu ku dňu 6. 6. 2013 vznikol nárok na vyplatenie poistného pre prípad dožitia v plnej dohodnutej výške. Aj keď sa odporca prostredníctvom svojho zástupcu snažil prezentovať, že k redukcii poistnej sumy došlo pre pravidelné neplatenie poistného, na túto skutočnosť neprodukoval ani jediný dôkaz. Z prehľadu splátok, ktoré súdu predložil, táto skutočnosť nevyplývala. V nadväznosti na uvedené potom súd zaviazal odporcu na doplatenie sumy vo výške 2 836,39 eur, keď pôvodne mal vyplatiť sumu 7 535,02 eur a vyplatil 4 551,34 eur. Zvyšná suma 2 983,68 eur bola ponížená o sumu 147,27 eur, čo predstavuje už uhradenú daň z príjmu vo výške 19 %, ktorú je povinná poisťovňa zraziť, pretože pri dožití určitého veku sa

vyplatená suma považuje za príjem z kapitálového majetku v zmysle § 7 ods. 1 písm. e) Zákona o dani z príjmu a ako taká podlieha zdaneniu. Pokiaľ sa týkalo zrazenej sumy 300,10 eur za administratívne poplatky - nedoplatok, túto sumu v prospech odporcu súd neuznal, nakoľko v zmluve, uzatvorenej 10. 6. 1998 sa žiadne ustanovenie o tom, že by mal navrhovateľ ako poistník hradiť nejaké administratívne poplatky, nevyplýva, ani vo všeobecných poistných podmienkach k tejto zmluve sa vzťahujúcich uvedená povinnosť obsiahnutá nebola. Okrem toho z oznámenia o likvidácii nie je zrejmé, o aké administratívne poplatky sa jedná, tieto neboli nikdy oznamované navrhovateľovi, ani v prípade každoročných Oznámení o výške dohodnutej poistnej sumy a výške poistného. Súd preto dospel k záveru, že takéto poplatky medzi účastníkmi dohodnuté neboli, a pokiaľ vyplývajú zo všeobecných poistných podmienok zo dňa 21. 5. 2007, tieto súd voči navrhovateľovi vyhlásil za neúčinné. V ostatnej časti, v ktorej návrh navrhovateľa prevyšoval sumu priznanú okresným súdom, okresný súd návrh zamietol. Priznal navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 8,15 % od 15. 7. 2014, kedy bola doručená odporcovi žaloba, čo možno považovať za výzvu na splnenie dlhu.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 v súvislosti s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, napriek úspechu v spore, náhradu trov nepriznal, nakoľko ani z obsahu spisu nezistil, že by mu účelne vynaložené výdavky vznikli. Navrhovateľ ako spotrebiteľ bol oslobodený od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona o súdnych poplatkoch, preto súd odporcu ako neúspešného účastníka na zaplatenie súdneho poplatku podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch zaviazal vo výške 171,50 eur.

Proti rozsudku okresného súdu, v zákonnej lehote, doručil odvolanie odporca. Uviedol, že navrhovateľ odvodzuje svoj nárok z poistnej zmluvy UDP-K č. 5034300446. V priebehu poistenia pristúpil k všeobecným poistným podmienkam Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid a.s. zo dňa 21. 5. 2007 v znení ich dodatkov, v ktorých je okrem iného v časti XV uvedené: „Poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.“ Navrhovateľ bol oprávnený odmietnuť časť XV VPP bez toho, aby bol odstúpením dotknutý zvyšok poistného vzťahu. Navrhovateľ tak však neurobil, nevyužil svoje právo na ovplyvnenie dojednaní o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti poukazoval na ust. § 103 s tým, že v zmysle tohto ustanovenia O.s.p., ako i v zmysle dohody medzi účastníkmi konania, okresný súd nemal prejednať vec medzi navrhovateľom a odporcom a konanie mal správne zastaviť. V zmysle ust. § 103 a § 104 O.s.p. musí súd skúmať otázku svojej právomoci ex offo, lebo jej nedostatok je neodstrániteľnou vadou konania, spôsobujúcou zastavenie konania. Ak teda súd zistí, že účastníci zúžili súdnu právomoc rozhodcovským dojednaním, musí konanie zastaviť, nakoľko existuje platná rozhodcovská doložka alebo osobitná rozhodcovská zmluva, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, zakladajúcu neexistenciu právomoci civilného súdu. V tejto súvislosti poukazoval na postup Okresného súdu Košice II pod sp. zn. 16C/226/2011, Okresného súdu Košice I sp. zn. 14C/98/2009, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/225/2010. Mal za to, že v danej veci sa rozhodlo i napriek tomu, že nepatrí do právomoci súdov, a preto žiadal rozsudok v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p. zrušiť a konanie zastaviť. Poukazoval na ust. § 816 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien (ďalej len „OZ“), poistený má právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá poistná suma alebo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok. Pre určenie, či má poistený právo na dohodnutú sumu alebo na poistnú sumu podľa poistných podmienok, sú konkrétne skutkové okolnosti prípadu, ktoré nastali počas trvania poistného vzťahu. Poistený má preto nie vždy právo na sumu vpísanú do textu poistnej zmluvy, tak tomu bolo aj v okolnostiach prípadu. Odporca okresnému súdu doložil výpočet poistných súm v rôznych troch alternatívach troch právnych režimov, aké v prípade navrhovateľa teoreticky pripadajú do úvahy, sadzobníky poplatkov 2007, 2009, 2010, platobný kalendár poistného v poistnej zmluve navrhovateľa, kalendár poplatkov k poistnej zmluve navrhovateľa a odporcu z 3. 3. 2009, upozorňujúci navrhovateľa na poplatkovú povinnosť, poistné podmienky z 21. 5. 2007. Uviedol, že navrhovateľ uzavrel poistnú zmluvu 5. 6. 1998, jej súčasťou boli pôvodné všeobecné poistné podmienky schválené štátom 1. 6. 1995. Ako vyplýva z platobného kalendára poistného v poistnej zmluve navrhovateľa navrhovateľ v skutočnosti nie vždy platil poistné riadne a včas, pričom takéto skutkové okolnosti sú predpokladom na úpravu poistného plnenia pre prípad dožitia podľa čl. 13 poistných podmienok z 1. 6. 1995 podľa kritérií a postupov podľa čl. 9 ods. 2, 6 týchto poistných podmienok. Poukázal na znenie čl. 9 ods. 2, 6 príslušných

poistných podmienok z 1. 6. 1995, podľa ktorých ku zmene v obsahu poistenia, k tzv. redukcii dochádza, ak počas trvania poistenia poisník neplatí poistenie riadne a včas (nedochádza k zániku poistenia), ale dochádza k tzv. redukcii, čo znamená, že pôvodne v poistnej zmluve uvedená poistná suma pre prípad dožitia sa konca poistenia sa zmení na poistnú sumu zníženú, ktorá sa stanoví príslušnými poistno-technickými zásadami. K redukcii poistenia nedochádza jej uplatnením (prejavom vôle, právnym úkonom poisťovne) zo strany poisťovne, ale automaticky z textu príslušných poistných podmienok, teda v tomto zmysle akoby zo zákona. Ide o objektívnu právnu skutočnosť nezávislú od vôle odporcu. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o právny režim poistných podmienok zo dňa 1. 6. 1995 predtým ako navrhovateľovi vznikne právo na poistné plnenie podľa čl. 13 príslušných poistných podmienok, ktorého sa domáha, je potrebné preskúmať, či poisník nenaplnil právne predpoklady na vyplatenie poistného plnenia podľa čl. 13 poistných podmienok, avšak vo výške stanovenej podľa čl. 9 ods. 2, 6 poistných podmienok. Ak by sa teda i súd nestotožnil s názorom odporcu, že poistný vzťah sa v čase jeho zániku nemal spravovať všeobecnými poistnými podmienkami z 21. 5. 2007, ale mal by sa z nejakého dôvodu spravovať pôvodnými poistnými podmienkami z 1. 6. 1995 a i v takomto prípade by bola žaloba v nadväznosti na vyššie uvedené bezdôvodná, navrhovateľ by v takomto prípade nemal nárok na poistné plnenie uvedené v poistnej zmluve, ale iba na redukované, znížené poistné plnenie stanovené podľa príslušných poistno-technických zásad na výšku 2 912,99 eur. Aj zmenou poistných podmienok z pôvodných zo dňa 1. 6. 1995 na poistné podmienky zo dňa 21. 5. 2007 navrhovateľ odvrátil účinky redukcie, čím mu v konečnom dôsledku bola vyplatená vyššia suma o 1 638,35 eur oproti redukovanej poistnej sume, na akú by mal nárok, ak by sa aplikovali pôvodné poistné podmienky z 1. 6. 1995. Vzhľadom na okolnosť, že platnými poistnými podmienkami v čase ukončenia poistenia boli poistné podmienky z 21. 5. 2007, odporca likvidoval poistenie postupom podľa týchto poistných podmienok v zmysle časti XVII čl. 7 písm. f). Rozsah povinností poisťiteľa plniť podľa § 797 ods. 2, 3 OZ bol stanovený poistno-matematickým výpočtom na sumu 3 830,62 eur (pred zdanením), k čomu poisťovňa pripočítala bonifikáciu priznanú v prospech navrhovateľa vo výške 1 250,92 eur, čím zvýšila nárokovateľnú poistnú sumu na 5 446,08 eur. Z tejto sumy boli kompenzáciou alebo podľa daňových predpisov odrátané položky uvedené v oznámení o zániku poistenia zo 16. 12. 2013. V závere odvolania tak podčiarkol, že poistený má iba vtedy nárok na poistnú sumu uvedenú v poistnej zmluve, ak táto nepodlieha dani, zrážkam dlhov, poistno-matematickým úpravám. Z výpočtu nárokovateľnej poistnej sumy, resp. z ich porovnania za hypotetického predpokladu, že by nedošlo k redukcii, a to zo sumy 4 979,09 eur (VPP 1995) a sumy 5 446,08 eur (VPP 2007) plynie, že stanovenie plnenia podľa poistných podmienok z 21. 5. 2007 je v konečnom dôsledku oproti podmienkam z 1. 6. 1995 pre navrhovateľa finančne výhodnejšie. V okolnostiach prípadu sa navrhovateľ domáha aplikácie pôvodných poistných podmienok z 1. 6. 1995, avšak zároveň aj výhody, ktorú získal prístupom na nové poistné podmienky z 21. 5. 2007, pričom likvidácia poistnej udalosti bola tak ako prebehla podľa poistných podmienok z 22. 5. 2007 pre navrhovateľa finančne najvýhodnejšia. Zároveň vytýkal okresnému súdu, že neúplne zistil skutkový stav veci, nakoľko nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsluch svedkov navrhnutých odporcom. Na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko z predloženého platobného kalendára poistného v poistnej zmluve navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ v skutočnosti nie vždy platil poistné riadne a včas (znamienko „mínus“ v štvrtom stĺpci platobného kalendára). Odporca tiež do súdneho spisu doložil list zo dňa 1. 3. 2003 adresovaný navrhovateľovi, ktorý nedoplatok navrhovateľa jednoznačne potvrdzuje. Navrhovateľ v konaní nepredložil jediný dôkaz, že poistné po celý čas trvania poistnej zmluvy uhrádzal riadne a včas. Zastal názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko úkonom navrhovateľa, a to žiadosťou o GSM balík zo dňa 1. 4. 2008 k poistnej zmluve navrhovateľa navrhovateľ v celom rozsahu pristúpil k novým VPP. Rozsudok okresného súdu nie je zdôvodnený postupom v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, v nadväznosti na čo žiadal, aby Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. a/, ods. 2 O.s.p. zastavil konanie a uložil navrhovateľovi nahradiť odporcovi trovy konania, resp. aby rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol alebo aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako správny, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam,

vyvodil správny právny záver. Svoje rozhodnutie, i keď stručným, avšak dostatočne vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov pri vydaní rozhodnutia vychádzal a akými úvahami sa pri právnom posúdení veci riadil.

K námietke odvolateľa o tom, že v danom prípade vzhľadom na dojednanú rozhodcovskú doložku medzi účastníkmi nebola daná právomoc všeobecného súdu vec prejednať a rozhodnúť, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodcovská doložka je súčasťou VPP, súčasťou dlhého a neprehľadného textu písaného malými písmenami a splýva s ostatnými podmienkami uvedenými vo VPP. Jedná sa o predtlačенý formulár vypracovaný odporcom a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko cieľom doložky, ako je formulovaná, je dosiahnuť, aby všetky prípadné spory medzi zmluvnými stranami boli prejednávané výlučne rozhodcom. Z tohto dôvodu je v rozpore s dobrými mravmi a je absolútne neplatná. Nebola dojednaná individuálne, nebolo preukázané, že odporca riadne oboznámil navrhovateľa s obsahom týchto VPP. Navrhovateľ pristúpenie k VPP zo dňa 21. 5. 2007 podpísal v žiadosti o zníženie poistného, v ktorom zároveň podpísal aj osobitné zmluvné dojednania, odkazujúce na doložku, ktoré boli len pokračovaním predtlačенého formulára poistných podmienok. Neplatnosť rozhodcovskej doložky uvedenej vo VPP je možné vyvodiť aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní, je oprávnený určiť výlučne odporca, čo taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tomto ustanovení je vymedzená všeobecná zásada, podľa ktorej spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V § 53 ods. 5 OZ je uvedené, že neprijateľné podmienky sú neplatné. Absolútne neplatná zmluva je neplatná od začiatku (ex tunc), preto neboli splnené ani zákonné podmienky na to, aby navrhovateľ mohol od takejto zmluvy odstúpiť.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ ako poistník a odporca ako poisťovateľ uzavreli 10. 6. 1998 poistnú zmluvu pre prípad smrti a dožitia so začiatkom poistenia 6. 6. 1998 a s koncom poistenia dňa 6. 6. 2013 s poistnou dobou 15 rokov a dobou platenia poistného 10 rokov, s výškou poistnej sumy pre prípad smrti 150 000,- Sk a pre prípad dožitia 227 000,- Sk. Dňa 1. 6. 2007 zaslala Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid a.s. navrhovateľovi list, ktorým mu priznala zníženie mesačného poistného 40,- Sk na sumu 1 024,- Sk, počnúc najbližším mesiacom s tým, že dohodnuté poistné sumy sa nemenia. Dňa 16. 4. 2008 doručil navrhovateľ poisťovni žiadosť o balík GSM, podľa ktorého okrem služieb GSM servis PČSP Rapid a poistných služieb obsahuje aj bezplatne zaslaný mobilný telefón zn. Nokia 1650 s tým, že zároveň poistník vyhlasuje súhlas s oznámením podmienok dodania mobilného telefónu, súhlasí s textom a obsahom dodacích podmienok bez výnimky a zároveň v plnom rozsahu pristupuje k všeobecným poistným podmienkam Prvej česko-slovenskej poisťovne Rapid a.s. zo dňa 21. 5. 2007 v znení ich dodatkov, ktoré sa dňom podpisu tejto žiadosti vzťahujú na jeho poistnú zmluvu.

Odvolací súd za rozhodujúce považuje z hľadiska posúdenia nároku navrhovateľa, nie spôsob, akým pristúpil k jednotlivým všeobecným poistným podmienkam, ale to, ktoré všeobecné poistné podmienky z hľadiska znenia a výkladu sú pre uspokojenie nároku navrhovateľa priaznivejšie (§ 54 ods. 1, 2 OZ). Pokiaľ odporca v podanom odvolaní tvrdí, že práve zmenou poistných podmienok z pôvodných zo dňa 1. 6. 1995 na poistné podmienky zo dňa 21. 5. 2007 odvrátil účinky redukcie a práve za použitia poistných podmienok z 21. 5. 2007 by navrhovateľovi vznikol nárok na vyššie poistné plnenie, podľa

ním v podanom odvolaní vykonaných prepočtov, nič nebráni, aby sa na daný prípad, pokiaľ likvidácia poistného bola vykonaná podľa poistných podmienok z 21. 5. 2007, aplikovali tieto poistné podmienky, nakoľko i výška nároku priznaného navrhovateľovi môže byť iba v rozdieli súm, ktoré odporca mal navrhovateľovi vyplatiť a ktoré mu v konečnom dôsledku nevyplatil.

Z oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo 16. 12. 2013 je totiž nesporne preukázané, že odporca likvidoval poistnú udalosť v zmysle všeobecných poistných podmienok z roku 2007. Základ sporu nespočíva v tom, či za použitia poistných podmienok platných ku dňu uzatvorenia zmluvy by vznikol navrhovateľovi nárok na poistné plnenie, ktoré si žalobou uplatnil, ale základ žaloby spočíva v tom, že poistná suma pre prípad dožitia bola dojednaná na sumu 7 535,02 eur, ktorú v konečnom dôsledku odporca navrhovateľovi krátil a nevyplatil v plnej výške. Pokiaľ i svoj postup odôvodňoval tým, že v danom prípade navrhovateľ neplnil svoje povinnosti riadne a včas, že ku kráteniu poistnej sumy došlo v dôsledku redukcie poistného, k tomuto tvrdeniu nepredložil žiadne dôkazy a zo samotného oznámenia o likvidácii poistnej udalosti zo 16. 12. 2013 vyplýva, že na účte navrhovateľa nevedol žiadne nedoplatky (nedoplatok/preplatok: 0,00 eur).

Základným princípom životného poistenia je výplata dohodnutej sumy v prípade, že sa poistený dožije dátumu konca poistenia, resp. dátumu osobitne dojednaného v zmluve. Poistovňa tým garantuje pre poisteného výplatu určitého plnenia. V prejednávanej veci ide o poistenie osôb, a preto v poistnej zmluve bola uvedená zaručená poistná suma pre dožitie vo výške 7 535,02 eur. Nakoľko sa tvrdenia odporcu o tom, že musel pristúpiť k redukcii poistného, ako pravdivé nepreukázali, správne okresný súd uložil odporcovi vzhľadom na to, že na poistnej sume vyplatil navrhovateľovi iba 4 551,34 eur, doplatiť mu 2 836,39 eur ako rozdiel ním vyplatenej a zaručenej poistnej sumy. Odvolací súd sa stotožnil s postupom okresného súdu, pokiaľ neuznal povinnosť navrhovateľa hradiť odporcovi akékoľvek administratívne poplatky, nakoľko takéto poplatky medzi účastníkmi individuálne dojednané neboli a navrhovateľovi vznikla zo zákona povinnosť uhradiť odporcovi iba také poplatky, ktoré sú medzi účastníkmi zmluvne dohodnuté a ktorých výška bola medzi účastníkmi individuálne dojednaná.

Podľa § 120 ods. 1 prvá a druhá veta O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Súd je povinný vykonať navrhnuté dôkazy, ak sú právne relevantné a ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. To, či súd vykoná dôkazy označené účastníkom konania, nie je ľubovôľou súdu, rozhodujúce je zistenie, či skutkové závery vyplývajúce z vykonaného dokazovania umožňujú záver, ktorý v konečnom dôsledku bude zodpovedať cieľu sledovanému v § 1 až § 6 O.s.p.. Za súladné preto nemožno označiť iba nevykonanie takého dôkazu označeného účastníkom konania, ak je nad všetky pochybnosti zrejmé, že môže mať rozhodujúci význam pre ozrejenie skutkového stavu zodpovedajúcemu objektívnej pravde.

V danom prípade i odvolací súd dospel k záveru, že výsluch svedka navrhovaného odporcom nemá význam pre rozhodnutie v predmetnej veci, nakoľko pokiaľ i tvrdil, že prípisom z 1. 4. 2003 odporca upozornil navrhovateľa a informoval ho o finančnom stave poistnej zmluvy, z ktorej bolo evidentné, že má navrhovateľ na poistnej zmluve nedoplatok, predmetný list okresnému súdu ako dôkaz nepredložil a sám v oznámení o likvidácii poistnej udalosti túto skutočnosť poprel, keď uviedol, že na účte navrhovateľa žiaden nedoplatok zistený nebol.

Za nie bez významu odvolací súd považoval uviesť i tú skutočnosť, že pokiaľ odporca tvrdí, že pri likvidácii poistnej udalosti postupoval v zmysle poistných podmienok z 21. 5. 2007, v zmysle čl. 9 bod 2, 3, 4, 6 redukcii poistnej zmluvy sa na účely týchto VPP rozumie zmena v obsahu poistného vzťahu, ktorý nastáva na základe rozhodnutia poisťovne, ak dôjde k naplneniu predpokladov v ustanovení odseku 2 a 6 tohto článku. Rozhodnutie poisťovne o redukcii poistnej zmluvy je voči poistníkovi bezvýhradne účinné okamihom jeho vydania. Poisťovňa je povinná odoslať predmetné rozhodnutie poistníkovi podľa zásad o doručovaní písomností dohodnutých v týchto VPP najneskôr do 3 mesiacov od vykonania redukcii. Vydanie takéhoto rozhodnutia o redukcii poistnej zmluvy odporca v priebehu konania ani netvrdil a ani ako dôkaz nepredložil.

To, že v danom prípade neboli splnené podmienky na redukcii poistného ani v zmysle poistných podmienok platných v čase uzatvorenia zmluvy, vyplýva z platobného kalendára pre poistnú zmluvu, uzatvorenú s navrhovateľom, keď dohodnuté poistné je označované za splatené symbolom „áno“, pričom poistné do zániku poistenia bolo vo výške 4 223,59 eur predpísané a zároveň i v tejto výške zaplatené, pričom v kolonke bilancia (dlžoba) je uvedené -0,00 eur, čo znamená, že i podľa platobného kalendára pre poistnú zmluvu navrhovateľa žiadna dlžoba, resp. nedoplatky zistené neboli.

V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany okresného súdu, odvolací súd toto ako správne, podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko nezistil, že by mu v súvislosti s odvolaním podaným zo strany odporcu účelne vynaložené výdavky vznikli.

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.